

T.C.
İSTANBUL BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

KENT VE MEKANSAL BELLEK İLİŞKİSİ
ÇİÇEKLİ KADIN
(Kısa Film)
Yüksek Lisans Tez Raporu

Tezi Hazırlayan
Gökan DELİ

İstanbul, 2023

T.C.
İSTANBUL BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

KENT VE MEKANSAL BELLEK İLİŞKİSİ

ÇİÇEKLİ KADIN

(Kısa Film)

Yüksek Lisans Tez Raporu

Tezi Hazırlayan:

Gökan DELİ

Öğrenci No:

2020051002

ORCID ID:

0000-0002-4362-2526

Danışman:

Prof. Cem Kağan UZUNÖZ

İstanbul, 2023

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “**Kent ve Mekansal Bellek İlişkisi-Çiçekli Kadın** ” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmamın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını, patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım.20/06/2023

Gökan DELİ

T.C.
İSTANBUL BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS SINAV TUTANAĞI

20.06.2023

Enstitümüz *Sinema-Tv* Anasanat Dalı *Sinema-Tv* Programı yüksek lisans öğrencilerinden 2020051002 numaralı *Gökan DELİ*'nin "İstanbul Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim – Öğretim Yönetmeliği"nin ilgili maddesine göre hazırlayarak, Enstitümüze teslim ettiği "*Kent Ve Mekansal Bellek İlişkisi - Çiçekli Kadın*" konulu tezini, Yönetim Kurulumuzun 30/05/2023 tarih ve 2023/22 sayılı toplantısında seçilen ve On-line olarak toplanan biz jüri üyeleri huzurunda, İstanbul Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 29. maddesinin 3. fıkrası gereğince 45 dakika süre ile aday tarafından savunulmuş ve sonuçta adayın tezi hakkında "*OYBİRLİĞİ*" ile "*KABUL*" kararı verilmiştir.

İşbu tutanak, 2 nüsha olarak hazırlanmış ve Enstitü Müdürlüğü'ne sunulmak üzere tarafımızdan düzenlenmiştir.

DANIŞMAN
Prof. Dr. Ce*** Ka*** UZ***
(İstanbul Beykent Üniversitesi)

ÜYE
Dr. Öğr. Üyesi Ce*** AS***
(İstanbul Beykent Üniversitesi)

ÜYE
Dr. Öğr. Üyesi Yı*** De*** Bİ*** VU***
(Üsküdar Üniversitesi)

Adı ve Soyadı : Gökân DELİ
Danışmanı : Prof. Cem Kağân UZUNÖZ
Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans, 2023
Alanı : Sinema-TV
Anahtar Kelimeler : Kent Kimliği, Bellek Mekan, Kentleşme, Şehir Hakkı,

ÖZ

KENT VE MEKANSAL BELLEK İLİŞKİSİ- ÇİÇEKLİ KADIN

(Kısa Film)

Çiçekli Kadın isimli yüksek lisans tez çalışması; bir kadının geçmişe dair anılarını canlı tutabilmek adına, düzenli olarak gittiği mekanla kurduğu bağı, sinema diliyle anlatan bir kısa film olarak düzenlenmiştir.

Küreselleşme ve kentleşme gibi çeşitli sebeplerle yok olan bellek mekanların, bireylerin üzerinde bıraktığı olumsuz etkileri, sinema aracılığıyla ele alarak izleyicinin bu durum hakkında düşünebileceği bir anlatı oluşturulmuştur.

Filmde değinilmek istenen temel mesele; hızla değişen, dönüşen büyük şehirlerde yaşayıp sisteme ayak uydurmakta güçlük çeken insanların, zaman içinde kentleşmeye yenik düşüp yitirdikleri yaşam alanlarına, hatıralara duydukları özlemdir.

Name and Surname : Gökkan DELİ
Supervisor : Prof. Cem Kağan UZUNÖZ
Degree and Date : Master, 2023
Major : Cinema-TV
Key Words : City Id, Memory Space, Urbanization, City Rights

ABSTRACT

THE RELATIONSHIP BETWEEN CITY AND SPATIAL MEMORY - THE WOMAN WITH FLOWERS

(Short Film)

Master's thesis named florist woman was arranged as a short film that tells the language of cinema about the bond she establishes between the places she regularly visits in order to keep memories alive.

The negative effects of memory spaces, which have disappeared due to various reasons such as globalization and urbanization will be handled through cinema, and a narrative will be formed in which the audience can think about this situation.

The main issue I want to address in the movie is the longing for the living spaces and memories that people who are changing, transforming, living in big cities and having difficulty in keeping up with the system.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

ÖZ

ABSTRACT

TABLolar LİSTESİ iii

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ..... iv

SÖZLÜK..... v

GİRİŞ 1

BİRİNCİ BÖLÜM

1. ÇİÇEKLİ KADIN'IN SİNEMA SANATI İLE OLAN İLİŞKİSİ..... 3

1.1. Sinemada Mekan ve Bellek İlişkisi Örnekleri 3

1.2. Kent ve Bellek Mekan İlişkisi..... 6

1.2.1. Kent Nedir ve Kent Kimliği Nasıl Oluşur? 6

1.2.2. Kent İmgesi 6

1.2.3. Bellek Mekan Nedir ve Nasıl Oluşur?..... 7

1.2.4. Kentleşmenin Bellek Mekanlara Etkisi 7

1.2.5. Şehir Hakkı Nedir? 8

1.2.6. Bir Çözüm Önerisi Olarak Palimpsest Mekanlar 9

İKİNCİ BÖLÜM

2. ÇEKİM ÖNCESİ, ÇEKİM VE ÇEKİM SONRASI SÜREÇ 11

2.1. Öykünün Ortaya Çıkışı 11

2.2. Sinopsis 11

2.3. Tretman 12

2.4. Senaryo..... 14

2.5. Karakter ve Mekân Analizi 18

2.5.1. Karakter Analizleri 18

2.5.2. Mekân Analizi 18

2.5.3. Çekim Senaryosu..... 19

2.6. Çekim Sırası/Tahmini Süre 24

2.7. Yapım Süreci..... 24

2.8. Film Prodüksiyon Listesi 25

2.8.1 Dekor ve Aksesuar Malzemeleri 25

2.8.2. Kamera Malzemeleri 25

2.8.3. Ses Malzemeleri	25
2.8.4. Kostüm Malzemeleri	26
2.9. Afiş Çalışması	27
2.10. Storyboard Çizimleri	28
2.11. Set Fotoğrafları	30
2.12. Post Prodüksiyon Aşamaları	33
2.12.1. Kurgu	33
2.12.2. Renk Düzenleme (Color Correction)	33
2.12.3. Ses	33
2.13. Bütçe	33
2.14. Filmin Künyesi	34
SONUÇ	35
KAYNAKÇA	36

TABLÖLAR LİSTESİ

	Sayfa No.
Tablo 1. Çekim Senaryosu	19
Tablo 2. Çekim Ekibi	24
Tablo 3. Aksesuar Malzemeleri	25
Tablo 4. Kamera Malzemeleri.....	25
Tablo 5. Ses Malzemeleri.....	25
Tablo 6. Kostüm Listesi	26
Tablo 7. Bütçe	33

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

Sayfa No.

Fotoğraf 1. Çiçekçide Çekim Hazırlığı Yapılırken.....	30
Fotoğraf 2. Çiçekçi Sahnelerinden Birinin Çekimi	30
Fotoğraf 3. Otobüs Durağındaki Sahnelerden Birinin Provası.....	31
Fotoğraf 4. Otobüs Durağındaki Sahnelerden Biri	31
Fotoğraf 5. Park Sahnesi Çekim Hazırlığı	32
Fotoğraf 6. Dinlenme Arası	32

SÖZLÜK

Color Correction: Çekilen görüntülerin kurgu aşamasında renklerinin düzenlenmesi.

Çekim Senaryosu: Filmin yapımı sırasında; ölçek, plan, kamera hareketi, sahne, mekân, oyuncu, kostüm, dekor, aksesuar vb. unsurların yer aldığı tablolu metin. Bir filmin çekilmeden önceki görsel hali.

Kurgu: Görüntülerin ve seslerin bir senaryo dâhilinde belli bir amaca uygun olarak peş peşe sıralanması.

Post Prodüksiyon: Çekim sonrası.

Prodüksiyon: Çekim

Senaryo: Filmin sahnelerini, akışını ve diyaloglarını gösteren metin.

Sinopsis: Filmin kısa özetinin yer aldığı metin.

Tretman: Filmin detaylı özetinin yer aldığı metin.

Palimpsest: Palimpsest, sayfanın başka bir belge için yeniden kullanılabilmesi için metnin kazındığı veya yıkandığı bir parşömen veya kitaptan bir el yazması sayfasıdır.

Palimpsest Mekan: Bir mekanda zaman ve insanların bıraktığı izlerin görünebilir şekilde korunarak, kısmen ya da tamamen kullanılıp yeni bir mekana dönüştürülmesidir.

Storyboard: Filmin çekimi öncesinde, sahnelerin ve planların çizim olarak kağıda aktarıldığı halidir. Yönetmenin, çekmeyi düşündüğü planları ekip arkadaşlarına daha rahat açıklayabilmesini sağlar.

GİRİŞ

Toplumun kenti meydana getiren fiziksel unsurlarla kurduğu ilişkiler bütünü, bu yapıları zamanla kentin kimliğini oluşturan simgelere dönüştürür ve birer bellek mekan olmasını sağlar. Bu mekanlar, insanların anılarını, yaşanmışlıklarını çağrıştırdığı ve bunları sürdürebilir kıldığı için, belleğin önemli bir parçası haline gelir.

Küreselleşme, kentleşme gibi sebeplerle her geçen gün gitgide azalan bellek mekanların varlıkları tehlike altındadır. Bu durum, bellek mekanların varlığını koruyabilmesi için neler yapılabileceğine dair bir araştırma yapma ihtiyacını doğurdu.

Bellek mekanların varlığına yönelik müdahaleler olduğunda toplum buna karşı nasıl bir tutum içerisinde olmalıdır? Bu soruna “Şehir Hakkı” söyleminden yola çıkılarak bir cevap aranmıştır. Bellek mekanların dönüştürülmesi sürecinde, şehrin kimliğini oluşturan ayrıntıların korunmasına yönelik bir öneri olarak “Palimpsest Mekan” örneği değerlendirilmiştir.

Çiçekli Kadın kısa filmi ile şehirlerde gerçekleşen değişimi ve kaybedilen değerleri, ortaya koyabilmek hedeflenmiştir. İnsanların şehirdeki koşuşturmasına karşın, onların arasında bulunan ama zaman ve mekandan kopmuş olmak istediği yerde gibi görünen bir ana karakter üzerinden farkındalık yaratılmak istenilmiştir. Bu sayede insanlar için mekansal algılayış farklılıkları olduğu hatırlatılmaktadır.

“Çiçekli Kadın”ın her gün aynı ritüeli tekrar ediyor olması, aslında kaybettiği ve canlı tutmaya çalıştığı hatıralar için pasif bir eylem ve direniş biçimidir. Filmin girişi ve finalinde “Çiçekli Kadın” ın belleğine ait eski görüntülere yer vererek, - mekanın farklı zaman dilimlerinde fiziksel olarak değişmiş olmasına rağmen- gerçekliğin birey için, aynı şekilde imgelendiği gösterilmeye çalışılmıştır.

Amaç

Bu konunun ele alınmasındaki esas amaç; toplumun, kentteki fiziksel ögelerle kurduğu ilişkiler, yüklediği anlam ve değerler bütünü, bu mekanları hayatın, kentin ve belleğin vazgeçilmez bir parçası haline getirmiştir. Günümüzde bu mekanların çeşitli nedenlerle yok olmaya başlaması, kentleri kimliksizleşme tehlikesi altında bırakmıştır. Özellikle filmdeki ana karakter gibi hassas bireylerin bu durumdan olumsuz etkilenebildiğini göstererek, toplumun şehrin dönüşümünde söz hakkı olduğu ortaya konmaya çalışılmıştır.

Yöntem

Günümüzde küreselleşme ve kentleşme gibi nedenlerle, bellek mekanların yok olmaya başlaması kentleri kimliksizleşme tehlikesi altında bırakmıştır. Bu durumdan olumsuz etkilenen bireyler, zaman içinde bir araya gelerek toplumsal tepkiler ortaya koymuştur. Bu konu hakkındaki araştırmalar göz önünde bulundurularak senaryo geliştirilip, çekim ve çekim sonrası aşamalar tamamlanmıştır. Sinema sanatına ait senaryo, teknik ve estetiği dikkate alınarak bir kısa film çalışması meydana getirilmiştir.

Kapsam

Kimliksizleşme tehdidi altındaki şehirlerin, bireyleri olumsuz etkilediği görülmeye başlanmıştır. Bireylerin bu duruma karşı olan tepkisi, zaman içinde toplumsal ve kolektif bir hal almıştır. Kapsam içinde filmde ele alınan bireyin ruh hali ve yaşam şekli ortaya konularak, izleyiciye ekranda gördükleri hakkında sorgulama ve bir değerlendirme yapabilme imkanı verilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. ÇİÇEKLİ KADIN'IN SİNEMA SANATI İLE OLAN İLİŞKİSİ

1.1. Sinemada Mekan ve Bellek İlişkisi Örnekleri

Sinemada bir karakter için mekan birçok açıdan belirleyici rol oynar. Karakterin bağ kurduğu mekan, zaman içinde değişip farklı bir görünüm kazanmış olsa bile, karakter mekanı hatırladığı ya da hatırlamak istediği şekilde algılamaya devam eder. Filmlerdeki karakterlerin mekan ile kurdukları ilişki, bir filmde öncelikle karakterin yaşadığı şehir ve semt olarak önümüze çıkar. Ancak karakter için en önemli mekanın, genellikle içinde yaşadığı ev olduğu görülmektedir.

Şehri oluşturan semtlerin karakterler için belirleyici olduğu filmlere örnek olarak, birbirinden farklı aşk hikayelerinin geçtiği şehirlerin ismini alan bir film serisi olan 'Cities Of Love' verilebilir. Serinin ilk filmi Tom Tykwer 'Paris, je t'aime' [Paris, seni seviyorum] (segment "Faubourg Saint-Denis") (Film, 2006), 01:29:30-01:36:25.¹ her bölümü farklı bir yönetmen tarafından çekilmiştir. Her bölümde hikayenin geçtiği semt değiştikçe, semtteki kültürel ve ekonomik koşulların değişmesine bağlı olarak karakterler ve hikayede değişmektedir.

“Film içerisinde yer alan bir çok bölüm, hikayeye adını veren semtte geçiyor ve o semtin ambiyansına uygun bir hikayeye karşı karşıya kalıyoruz. Fabourg Saint-Denis'te, bir koşturma sahnesinde kadraja 'Star Çankırı Çay Salonu'nun tabelası hakim olacak kadar girmeyi başarıyor. Bu sahneden de anlaşılacağı üzere semt Türklerin yoğun olarak yaşadığı bir bölgedir. Durumun böyle olması bir Türk aşk hikayesi görebilirmişiz dedirtse de, görebildiğimiz Türkçe bir tabeladan öteye geçmiyor. Bir Türk hikayesi görebilmek için 'Cities Of Love' serisinin ikinci filmi olan 'New York I Love You'(2008) da yer alan Fatih Akın gibi bir Türk kökenli Alman yönetmene ihtiyaç varmış.”²

¹Tom Tykwer 'Paris, je t'aime' [Paris, seni seviyorum] (segment "Faubourg Saint-Denis") (Film, 2006) 01:29:30-01:36:25.

²Gökan Deli, Paris I Love You, Arka Pencere Mecmua, 39, ss. 88-91, <https://open.dergilik.com.tr/magazineDetail/57896>, Erişim Tarihi: 11/04/2021

Tykwer, 'Paris, je t'aime' 01:29:30-01:36:25.³ yönettiği, 'Faubourg Saint-Denis' bölümünde semt ile ilgili dikkat çeken detaylar seyircide farklı bir beklenti oluştursa da, mekanın karakterlerin yaşadığı hikayeye uygun olduğu görülüyor.

Sinemada, daha öznel bir mekan olarak karakterin yaşadığı ev örnek olarak ele alındığında, mekanın karakter için önemi daha iyi ortaya çıkmaktadır. Karakterin evi ile kurmuş olduğu bağ, aidiyet ve hatıralar gibi karakteri analiz etmeyi sağlayabilecek önemli unsurlardan oluşmaktadır. Bellek mekan olarak, evin önemli yer tuttuğu bir çok film örnek gösterilebilir. Mekanın, bellek ile olan ilişkisini değerlendirmek için hem çok bilinir hem de çok seyredilmiş olmaları sebebiyle Christopher Nolan 'Inception' [Başlangıç] (Film, 2010) 01:58:04-01:58:28.⁴ ve Christopher Nolan 'Interstellar' [Yıldızlararası] (Film, 2014) 02:37:37-02:38:15.⁵ filmleri örnek olarak ele alınmıştır.

Christopher Nolan'ın filmleri genel olarak ana akım sinema seyircisi tarafından tercih ediliyor olsa da, aslında genel izleyici kitlesi için seyri oldukça zor bir zaman ve mekan kullanımına sahiptir. Nolan'ın filmlerinde özellikle zamanı kullanmaktaki farklılığı, kendine has bir tarz oluşturarak dikkat çekmesini sağlamıştır. Yönetmen, filmlerinde olay örgüsü için genel olarak birbirinden farklı hızda ilerleyen zaman birimleri belirler.

Nolan, 'Inception' 01:58:04-01:58:28.⁶ filmindeki ana karakter Dom Cobb (Leonardo DiCaprio) rüya görme anında zayıf olan bilinçaltının derinliklerindeki değerli sırlara ulaşıp onları çalan yetenekli bir hırsızdır. Cobb'un, eşi Mal (Marion Cotillard) gerçek ile rüyalar arasındaki gerçekleştirdiği yolculuklar yüzünden gerçeklik algısını kaybedip intihar etmiştir. Cobb, eşinin ölümünden kendisini sorumlu tutmaktadır. Bu yüzden rüyalarında oluşturmuş olduğu dünyada, Mal'ı ve geçmişte birlikte yaşadıkları evleri yaşatmaya devam ettiğini görürüz. Cobb'un yarattığı bu dünyada oraya ait olmadığı belli olan bu eski evler, onun anılarını canlı tutabilmek adına başvurmuş olduğu bir yöntemdir. Bireyin en basit ve öznel haliyle bellek mekan algısını ortaya koyabilecek yerin öncelikle kendi yaşadığı ev olduğu görülmektedir.

³Tykwer, 'Paris, je t'aime' 01:29:30-01:36:25.

⁴Christopher Nolan 'Inception' [Başlangıç] (Film, 2010) 01:58:04-01:58:28.

⁵Christopher Nolan 'Interstellar' [Yıldızlararası] (Film, 2014) 02:37:37-02:38:15.

⁶Nolan, 'Inception' 01:58:04-01:58:28.

Nolan, ‘Interstellar’ 02:37:37-02:38:15.⁷ filminde ise dünya artık yaşanılmayacak bir hale gelmektedir. Eski bir Nasa pilotu olan ana karakter Cooper (Matthew Mc Conaughey) yaşanılabilir bir gezegen bulabilmek için görevlendirilir. Cooper’ın, gideceği bu yolculuk aynı zamanda oldukça risklidir. Uzay ve Dünyada geçirilen zamanın farklı işliyor olması, Cooper’ın geriye döndüğünde sevdiklerini tekrar görememe ihtimalini de barındırmaktadır. Cooper’ın, özellikle kızı Murph (Jessica Chastain) ile arasındaki özel bağ karar vermesini zorlaştırmaktadır.

Cooper, yolculuğunun sonunda vardığı yeni gezegende kendisi için çok özel bir mekanla karşılaşır. Dünyada yaşadığı evin benzeri, burada kızı sayesinde bir müze olarak yeniden inşa edilmiştir. Cooper için belleğinin önemli bir parçası olan bu ev, aynı zamanda film içinde özel bir yere sahiptir. Cooper ile kızı Murph arasındaki iletişimin kurulmasını sağlayan ev, aynı zamanda insanlığında yeni bir eve sahip olmasını sağlamıştır.

Karakterler yolculukları boyunca zamanın içinde amaçları doğrultusunda ilerlerken, farklı işleyen zaman yüzünden kendilerine ait dünyadan da bir o kadar uzaklaşmış olurlar. Zaman içindeki bu sarsıcı sıçramalar, karakterler için aidiyet hissettikleri mekanları daha önemli bir hale getirir. Dolayısıyla bu mekanların filmdeki rolü de daha belirgin bir hale gelmiş olur. Sonuç olarak her iki filmde de mekanın, karakterlerin belleği açısından vazgeçilmez bir rolde olduğu görülmektedir.

⁷Nolan, ‘Interstellar’ 02:37:37-02:38:15.

1.2. Kent ve Bellek Mekan İlişkisi

1.2.1. Kent Nedir ve Kent Kimliği Nasıl Oluşur?

Nüfusun büyük bir bölümünün ticaret, sanayi, yönetim ve hizmet sektörü gibi işlerle geçimini sağladığı, toplumsal ve kültürel düzenlemelerin olduğu yerleşim birimlerine “kent” denilmektedir.

Kent kimliği ise bir kenti görmeden bile algımızda oraya dair çağrışımlar oluşturan her şeyi kapsar. Yapısal özellikler bir kentin kimliğiyle ilgili belirtiler oluştursa da tam anlamıyla nitelenebilir. Kent kimliğini; kültürel mirastan, geçmişten ve yaşanmışlıklardan, kısaca insandan ayrı tutmak mümkün değildir. Her kentin, aynı insanlar gibi, kendine has özellikleri vardır. Bir kenti diğerinden ayırmamıza yardımcı olan belirti ve niteliklerden oluşan özelliklerin tamamı, kentin kimliği haline gelir. Algımızda kente dair oluşan semboller, kent kimliğinin oluşmasında belirleyici unsurlardır. Örneğin, Paris için Eyfel Kulesi, Londra için çift katlı kırmızı otobüsler ve Venedik için gondol, kent kimliğinin belirleyici unsurlarını oluşturmaktadır.⁸

1.2.2. Kent İmgesi

Kentin kimliğini oluşturan simgeler için Lynch, “Kentsel görünüm, diğer pek çok rolünün yanı sıra; algılanması, hatırlanması ve zevk alınması gereken görünümüdür.”⁹ Diyerek bireyin kenti oluşturan unsurlarla ilişkisinin önemini vurgular. İmge, o an yaşanan duyular ve maziye dair tecrübelerden oluşur; öğrenilen bilgiyi değerlendirmeye ve eylemi yönlendirmeye yarar. Her birey kentin belli bölgeleriyle uzun süreli bir ilişki içerisinde olur ve oraya dair kendine has imgeler, anılar ve manalarla oluşturur. Kent algısı genel olarak içinde birçok değişkeni bulundurulur. Yaşanılan her türlü duyum, algılayışımızı etkileyerek kentsel imgeyi oluşturur.¹⁰ Bu anlamda kentle kurduğumuz ilişkiler, özellikle fiziksel yapıların güçlü birer imgeye dönüşmesini sağlar.

⁸Çiğdem Karaaslan, Tarihî kentlerde kimliksizleşme Sorunu ve bir çözüm yolu olarak kentsel canlandırma projeleri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 2010, s. 11.

⁹Kevin Lynch, Kent İmgesi, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2010, s. 1.

¹⁰Lynch, a.g.e., s. 4.

1.2.3. Bellek Mekan Nedir ve Nasıl Oluşur?

İnsan, kendi benliğini koruyabilmek adına hatıra ve tecrübelerini, nesnelere aktarmak yoluyla sürekliliğini sağlamış olur. Birey etrafını saran bu nesneleri benliğinin bir parçası haline getirir. Çünkü yaşanmışlıkların kalıcı bir hal alması bu nesnelere bağlıdır. Fiziksel mekanı oluşturan bu nesnelerin yarattığı çağrışımlar, alışkanlık ve tecrübelerimizi belleğin birer unsuru haline getirmemizi sağlar.¹¹ Kent imgeleri sayesinde birey, kentteki mekanlarla ilişkilendirdiği hatıra ve deneyimlerini belleğinde canlı tutmayı başarır.

Kenti meydana getiren yapılar, toplumun onlara yüklediği anlam, hatıra ve deneyim gibi birikimlerin oluşturduğu imgeler sayesinde, fiziksel bir unsur olmaktan çıkar ve bir bellek mekana dönüşür. Bu mekanlar genellikle bir anıt veya kentsel bir yapıt olarak öne çıkar.¹² İnsanın, yön bulma ve buluşma noktası gibi kullanarak ilişki kurduğu bu mekanlar, kentsel belleği meydana getirir.

1.2.4. Kentleşmenin Bellek Mekanlara Etkisi

Hayatın ve belleğin bir parçası haline gelen, özgün fiziksel yapılardan oluşan bellek mekanlar, günümüzde çeşitli sebeplerle tehdit altındadır.

Sanayileşme, kentlerin giderek büyümesine sebep olmuş ve kentleşme kavramını ortaya çıkarmıştır. Kentleşme, bir nüfus hareketi olarak değerlendirilebileceği gibi toplumun ekonomik ve toplumsal yapısındaki değişimlerle birlikte kendini gösterir.¹³

¹¹Kerem Ganiç, Kentsel Yapıtlar Üzerinden Bir Mekansal Bellek Okuması: Atatürk Kültür Merkezi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, 2016, s. 12.

¹²Ganiç, a.g.e., s. 18.

¹³Nail Yılmaz, Farklılaştırıcı ve ayrıştırıcı bir mekanizma olarak kentleşme, Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, 48, 2004, s. 250-267.

Kentler, gelişim sürecine bağlı olarak sanayileşme ve göç gibi sebeplerin yanında savaş, yangın, deprem gibi doğal afetler nedeniyle kentsel dönüşüme ihtiyaç duyar. Kullanım özelliğini yitirmiş konut ve iş merkezleri, kentsel sit alanları, tehlike arz eden kaçak yapılar ve gecekondü bölgeleri kentsel dönüşümün gerçekleştiği alanlardır.¹⁴ Çıkar sağlamak amacıyla, sit alanı özelliği taşıyan mekanların ve imara açılabilsin diye ormanlık yeşil alanların kundaklanması da gerçekleşen dönüşüme sebep olarak gösterilebilir.

Küreselleşmenin gitgide daha yaygın bir hale getirdiği tek tip yaşam tarzı, ekonomik, sosyal ve kültürel hayatın yanında bütün yerleşim yerlerini etkisi altına almıştır. Bu dönüşüm, kentlerin kimliklerini ve onların yarattığı kentsel imgelerin değerini değiştirerek hızla tüketmektedir.¹⁵ Kentleşme ve kentsel dönüşümün bilinçsiz ve özensiz bir şekilde gerçekleşmesi yüzünden kentteki özgün yapılar, yerlerini birbirinin aynı yapılara bırakarak kentleri kimliksizleşme tehdidi altında bırakmıştır.

1.2.5. Şehir Hakkı Nedir?

Kimliksizleşmeye başlayan kentler, mekansal belleğe ilişkin öğelerin silinmeye başlamasına sebep olduğu için beraberinde toplumsal tepkileri doğurmuştur.

David Harvey'e göre şehir hakkı, şehirde bulunan kaynakların kişisel ya da ortaklaşa bir şekilde kullanım hakkından çok daha fazladır; şehri istediğimiz gibi değiştirme ve tekrar keşfetme hakkıdır. Şehir hakkı, kolektif bir haktır, şehri yeniden icat etmek için kentleşmenin üstünde bir toplumsal güce ihtiyaç vardır. Şehir hakkı, şehirlerin nasıl şekillendiği ve şekillendirilmesi gerektiğine dair söz sahibi olmaya yönelik bir güç talep ederek bunu radikal bir şekilde yapmaktır.¹⁶

¹⁴Fatma Neval Genç, Türkiye'de kentsel dönüşüm: Mevzuat ve uygulamaların genel görünümü, Yönetim ve Ekonomi: Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 15, 1, 2008, s. 115-130.

¹⁵Ali Ulu, İlknur Karakoç, Kentsel değişimin kent kimliğine etkisi, Planlama Dergisi, 3, 29, 2004, s. 59-66.

¹⁶David Harvey, Asi Şehirler, çev. Ayşe Deniz Temiz, Metis Yayınları, İstanbul, 2013, ss. 44-45.

Feride Çiçekoğlu “Şehrin İtirazı” isimli kitabında, toplumu, şehir hakkına sahip çıkmadığı için gerçekleşen dönüşümden sorumlu tutar: “...yaşadığımız şehrin son yüzyıllık tarihi, yıkarak yapmanın gasp ve tasfiyeye dair, hala yüzleşemediğimiz utanç verici hikayeleriyle örülü. Bu utançtan hepimizin payına bir şeyler düştüğü için susmayı tercih ediyoruz...”¹⁷ Çiçekoğlu’nun belirttiği bu yüzleşme hali, bir anlamda ülkemizde Gezi Parkı’nın yıkımına karşı gösterilen tepkilerle gerçekleşmiştir. Endişeleri aşan toplum, gerçeklerle yüzleşip, yıkıma tepki gösterdi. Tepkilerin dikkate alınmaması üzerine, insanlar sosyal medyadan örgütlenerek toplumsal bir hareket başlattı. Şehrine sahip çıkan toplum, değişim konusundaki söz haklarının ellerinden alınmasına karşı bu şekilde ciddi bir tepki gösterdi.

1.2.6. Bir Çözüm Önerisi Olarak Palimpsest Mekanlar

Kağıdın eskiden daha zor bir şekilde üretiliyor olmasından dolayı, el yazması kitaplardaki mürekkebin silinerek yeniden yazılması ile ortaya palimpsest kitaplar çıkmıştır. Bu kitaplardaki yazılar bıçakla kazınarak ya da suyla yıkanarak silinmesine rağmen yeni yazının altında iz bırakmaktadır. Palimpsest teknik bir kavram olsa da, eski ve yeni yazının bir arada kullanılması, eski yazıya ait izlerin varlığını koruması, bir anlamda iki ruhun aynı bedende buluşması olarak değerlendirilebilir.¹⁸

Günümüzde eski mekanların kimliğine dair izlerin korunarak dönüştürülmesi, mekana ait belleğin yeni yapıya aktarılmış olmasını sağlar. Eski yapılardaki fiziksel ayrıntıların, yeniden inşa edilen yapının içinde görünür olması ile palimpsest kavramındaki eski kağıda ait mürekkep izlerinin, yeni yazının altından görünmesi arasında benzerlik kurmak mümkündür. Tarihi Osmanlı Bankası’na ait binanın dokusunun korunarak modern bir sanat müzesi olan Salt Galata’ya dönüştürülmesi başarılı bir palimpsest mimari örneğidir.

¹⁷ Feride Çiçekoğlu, Şehrin İtirazı: Gezi Direnişi Öncesi İstanbul Filmlerinde İsyan Eşiği, Metis Yayınları, İstanbul, 2015, s.22.

¹⁸Banu Apaydın, Palimpsest Kavramı ve mekansal dönüşüm, The Turkish Online Journal of Design Art and Communication, 9, 2, 2019, s. 90-103.

İKİNCİ BÖLÜM

2. ÇEKİM ÖNCESİ, ÇEKİM VE ÇEKİM SONRASI SÜREÇ

2.1. Öykünün Ortaya Çıkışı

“Çiçekli Kadın”, ilk olarak lisans eğitimi aldığım sırada, sinema kulübü etkinliğinde verilen anahtar kelimeleri kullanarak bir hikaye oluşturmamız istendiğinde ortaya çıktı. Daha sonra hikayeyi geliştirebilmek ve doğru bir şekilde senaryoya dönüştürmek için hocalarımdan destek aldım. Aradan geçen süre boyunca üzerine düşünüp geliştirme fırsatı bulduğum hikayeyi bu şekilde son haline kavuşturmuş oldum. Çiçekli Kadın’ın öyküsü günümüzde yaşadığımız şehirlerin, kentleşme ve kentsel dönüşüm gibi sebeplerle giderek birbirine benzeyen kimliksiz bir hal alması üzerine, bu değişimin içinde kaybolmaya başladığımızı dikkat çekmek düşüncesi ile oluşturuldu.

Bireyler, kişisel sıkıntıları ve geçim sıkıntısı gibi sebeplerle bir koşuşturmanın içinde olduklarından çevrelerinde gerçekleşen fiziksel değişikliğin olumsuz bir biçimde vardığı boyutu kanıksayıp göremez hale gelmiştir. Toplumdaki, Çiçekli Kadın gibi bu durumdan etkilenen hassas bireyler ise bilinçli ya da bilinçsiz bir şekilde bu duruma karşı kendilerince geliştirdikleri tepki ile karşılık vermektedir. Diğer bireylerin dikkatini çekebilme ve harekete geçmelerini sağlama ihtimali karakterin tepkisiyle orantılı bir şekilde oldukça pasiftir. Karakterin, merak uyandıran rahatlığı ve kaygısızlığı ise dikkat çekebilmesi adına olumlu yönüdür. Ancak toplumun zaman içinde mekanla kurduğu bağın, yok olma tehlikesi ile karşılaştığında bunu koruyabilmesi için kolektif bir biçimde hareket edebiliyor olması gerekmektedir.

Bu bağlamda ülkemizin yakın tarihinde gerçekleşen ve toplumun kolektif bir biçimde Gezi Parkı’nın yıkılmasına karşı gösterdiği direnişi ele alacak olursak, aslında birçok bireyin pasif tepkilerinin harekete geçirdiği toplumsal bir olay haline geldiği görülmektedir. Kitap okuyan, olduğu yerde duran, oturan ve dans ederek tepkisini gösteren birçok insanın büyümesini sağlayıp dikkat çekmeyi başardığı bir olay olmuştur. Çiçekli Kadın’ın, senaryosu oluşturulurken bu yakın tarih göz önünde bulunduruldu. Çiçekli Kadın karakteri dış görünüş olarak, Gezi Parkı’nda yüzüne gaz sıkılan ve sembol haline gelen Kırmızılı Kadın’a benzetilmiştir.

Öyküdeki otobüs durağının adı, ‘park’ olarak değiştirilip durağa asılmıştır. Çiçekçinin hazırladığı çiçek buketlerini, üzerinde penguen deseni bulunan bir ambalajla sardığı ve kadının çiçekleri dağıtmadan önce bu ambalajı söküp attığı görülmektedir. Bu ambalaj kağıtları, özel olarak bastırılıp Gezi Parkı olaylarının geçtiği dönemde yaşanan olaylara yönelik haber yapmak yerine penguen belgeseli yayınladığı için Penguen Medyası diye isim takılan sansürcü zihniyeti hatırlatmak adına kullanıldı. Buna benzer detay ve göndermeler hikayeye dahil edilip, sinema dilinin olanak sağladığı imkanlar kullanılarak filmde anlatılmak istenen düşünce güçlendirilmeye çalışılmıştır.

2.2. Sinopsis

Günümüz dünyasında bir metropolde yaşayan Çiçekli Kadın (30) düzenli olarak aynı otobüs durağına gelir, ama herhangi bir yere gitmek yerine yanında getirdiği çiçekleri durakta bekleyenlere dağıtır. Kadın, çiçekleri durağa gelmeden önce yolunun üstündeki çiçekçiden alır. Kadın önemsemiyor olsa da, çiçekçi düzenli olarak çiçek alan müşterisinden her seferinde daha fazla para almaya çalışmaktadır. Çiçekli Kadın, bir eylem gibi sürdürdüğü bu alışkanlığına devam ederek aslında hatırasını canlı tutmaya çalışır. Çiçekli Kadın’ın çocukken ebeveynleri ile geldiği park artık bir caddedir ve oturdukları bankın yerinde ise artık çiçeklerle geldiği otobüs durağı vardır. Kadının durağa son gelişinde, karşılaştığı çift ve küçük kızları ona kendi çocukluğunu hatırlatır. Çocuğa çiçek vermek için eğildiğinde Çiçekli Kadın’ın saçında bir toka görünür. Parkta oynayan bir kız çocuğunun saçında da gördüğümüz bu toka sayesinde Çiçekli Kadın’ın sürdürmeye çalıştığı hatıraya şahit oluruz. Ortada bir park olmamasına rağmen durak isminin olduğu yerde “Park” yazısı görünür. Kadın, çiçekleri dağıtmak yerine, durağın bankına yerleştirerek durağı kendisi için bir anıt haline dönüştürür

2.3. Tretman

Ağaçlarla çevrili ve kuş seslerinin duyulduğu bir parkta, genç bir çift bankta oturmaktadır. Adam, kolunu kadının omzuna atar ve ardından mutlu bir şekilde gülümseyerek karşılırlarına bakarlar.

İşlek bir cadde üzerinde, insan ve araç seslerinden kaynaklanan gürültünün hakim olduğu bir otobüs durağında insanlar beklemektedir. Durakta bekleyen farklı yaş grubu ve cinsinden insanların sırayla iç seslerini duyarız. Genel olarak yaşadıkları olumsuzluk ve kaygıları dinleriz. Sonra yanlarına elinde çiçeklerle genç bir kadın gelir. Elindeki çiçekleri durakta bekleyenlere tek tek dağıtarak yanlarına oturur. Durakta bekleyen diğer insanların kaygılı ve stresli hallerinden farklı olarak Çiçekli Kadın oldukça sakin ve mutlu görünmektedir. Otobüs durağına otobüsler gelip gittikçe durakta bekleyen insanlar değişir ve kadının elindeki çiçekler azalır. Kadın elindeki çiçekler bittiğinde, yüzünde sanki görevini yerine getirmenin vermiş olduğu memnuniyetle duraktan uzaklaşır.

Çiçekçi, bir adamın özenle bir çiçek buketi hazırladığını görürüz. Sonra dükkana Çiçekli Kadın girer ve kasada duran adama elindeki parayı uzatır. Çırak, ustasının önceden hazırladığı çiçek buketini kadına uzatır. Kadın çiçekleri alıp koklar ve çiçekçiden çıkar. Çiçekçiden çıkan kadın, elindeki çiçek buketinin ambalajını çıkartıp çöpe atar ve otobüs durağına doğru gider.

Otobüs durağına gelen kadını gören bir genç, yanındaki arkadaşına kadının gelmekte olduğunu işaret ederek kadının her zaman olduğu gibi durağa geleceğini bildiğini söyler. Kadın her zaman olduğu gibi yine elindeki çiçekleri durakta bekleyenlere dağıtır. Durakta oturan genç bir kadın aldığı çiçeği elindeki kitabın arasına koyar. Çiçekli Kadın'ın elinde kalan son çiçeği trafik lambasına doğrulttuğunu görürüz.

Çiçekçi, sanki birinin gelmesini bekliyor gibi camdan dışarı bakmaktadır. Sonra oğluna dönüp yapmasını istediği işleri yapıp yapmadığını sorar. Kadir, babasına yapay çiçeklerin tozunu aldığını söyler. Ama yapay çiçeklerle neden uğraştıklarını anlamadığı için babasına sorar. Babası ise yüksek bir sesle bilmediği işlere karışmaması gerektiğini söyler ve camları silmesini ister. Kadir, bir elinde fis fis

diğerinde bezle gelip camı temizlemeye başlar. Bu arada çiçekçiye gelen Çiçekli Kadın, arada kapı camı olmasına rağmen Kadir'in cama püskürttüğü sudan dolayı geriye çekilerek irkilir.

Kadın, çiçekçiden aldığı çiçeklerle otobüs durağına gelir. Durakta kimse yoktur, kadın elindeki çiçeklerle oturup beklemeye başlar. Aralarında küçük bir kız çocuğu bir çift durağın önünden geçmektedir. Çiçekli Kadın, çocuğun anne babasına onay ister gibi bakar ve elindeki çiçekleri çocuğa uzatır. Çocuk çiçeklerden bir tanesi alarak anne ve babası ile duraktan uzaklaşır. Onların arkasından bakakalan Çiçekli Kadın'ın kulağında uğur böceği figürü olan bir küpe görünür.

Çiçekli Kadın'ın kulağındaki küpeyi, parkta küçük bir kız çocuğunun kulağında görürüz. Çocuk, elindeki çiçeği karşısındaki bankta oturan çifte doğrultur. Adam, kolunu kadının omzuna atar ve ardından çift mutlu bir şekilde gülümseyerek çocuğa bakarlar. Daha sonra çift, çocuğu aralarına alarak parktan uzaklaşır. Çiçekli Kadın'ı, ise arkası dönük bir şekilde duraktan uzaklaşırken görürüz. Duraktaki oturma yerlerine elinde kalan çiçekleri yerleştirmiştir.

2.4. Senaryo

1. PARK / DIŞ / GÜN

Bir çift parkta oturur. Kadın, karşısına bakar ve mutlu bir şekilde başını adamın omzuna yaslar.

2. DURAK / DIŞ / GÜN

(Trafikteki araçlar ve kalabalığın koşturması)

Araç seslerinin kulağı tırmaladığı, yüksek binalarla çevrili işlek bir cadde üzerinde insanlar durakta otobüs bekler. Omzunda çantası olan bir adam telefonu ile oynar.

ÇANTALI ADAM (İÇ SES)
Bu telefonu da artık
değiştirmenin zamanı geldi.

Sırt çantalı bir genç koşar adım durağa gelir. Bir kadın önündeki alışveriş poşetleri ile otobüsün yolunu gözler.

KADIN(İÇ SES)
Çocuklar gelmeden daha yemek
yapmalıyım. Her şeye yine zam
gelmiş. Bu yorgunluğun üzerine
gidip bir de çocuklara yemek
beğendir.

Yaşlı bir adam bankta oturur.

YAŞLI ADAM
Ne işin var senin bu saatte
yollarda be Kazım, torunlarım
burnumda tütüyor olmasa hiç bir
yere gitmezdim ya neyse..

3. KALDIRIM / DIŞ / GÜN

Elinde bir buket çiçek olan kadın otobüs durağına doğru yürür. (Yolunun üstünde taşların arasından çıkmış bir çiçek görür.)

4. DURAK

Durağa geldiğinde çiçekleri bekleyenlere dağıtır.

ÇİÇEKLİ KADIN
Çiçek ister misiniz? Çiçek ister
misiniz?

(Sahnenin devamı sonraki sayfada)

Sahnenin başı önceki sayfada:

2.

Durakta bekleyen kadın, satıcı olduğunu düşünür ve çiçeği almak istemez. Kadının uzattığı çiçeklerden birini alan yaşlı adam, cüzdanını çıkarır ve kadına para uzatır. Bunu gören yolculardan biri adamı uyarır.

YOLCU

Amca, çiçekleri satmıyor ki sadece dağıtıyor.

YAŞLI ADAM

Satmıyor mu? Ne bu böyle gösteri falan mı?

Kadın çiçekleri dağıtmayı bitirip mutlu bir şekilde uzaklaşır. (XVR)

5. ÇİÇEKÇİ / İÇ / GÜN

Çiçekçi, kadının alacağı çiçekleri hazırlar. Kadın, çiçekçiye gelir. Kadın çiçeklerin -karanfil ya da gül- parasını uzatır. Çiçekçi, düzenli olarak gelip çiçek alan müşterisine keyifli bir şekilde para üstünü verir.

6. ÇİÇEKÇİ / DIŞ / GÜN

Kadın, elinde çiçek buketi ile çiçekçiden çıkar ve durağa doğru ilerler.

7. DURAK / DIŞ / GÜN

Durakta bekleyen bir yolcu yanındaki arkadaşına, durağa doğru gelen Çiçekli Kadın'ı işaret eder.

YOLCU

Bak söylemiştim sana, işte çiçekli kadın geliyor.

Kadın daha önce de olduğu gibi durakta bekleyen insanlara elindeki tüm çiçekleri tek tek dağıtır. Bankta oturan genç kız, kadından aldığı çiçeği elindeki kitabın arasına koyar (sayfaların arasında kurumuş bir çiçek görünür). Durağa bir otobüs yanaşır. Otobüs duraktan uzaklaşır, durakta yalnız kalan kadın banka oturur. Kadın, eline aldığı bir çiçeği kaldırıp trafik lambasına doğrultur ve gözünü kısarak bakar. (SLNCK)

8. OTOBÜS / İÇ / GÜN

Duraktan otobüse binen yolcular, ellerindeki çiçeklerle mutlu bir şekilde görülür.

9. ÇİÇEKÇİ / İÇ / GÜN

Çiçekçi, birinin gelmesini bekliyor gibi tekrar tekrar göz ucuyla dışarıya bakar.

ÇİÇEKÇİ
Oğlum söylediğim (plastik)
çiçeklerin tozunu aldın mı?

ÇIRAK
Aldım. Usta! Biz neden yapay çiçek
satıyoruz, bunlar hiç satılmıyor
ki.

ÇİÇEKÇİ
Bir kenarda duruyorlar oğlum işte.
Gübre istemez, güneş su istemez, ne
zaman olsa satılır. Hadi bakayım
sen sadece benim söylediğimi yap
bilmediğin işlere karışma da şu
kapının camını sil bakayım.

Çırak, kapının camına elindeki fısfsıs ile su sıkarken, kapıya yaklaşan kadın arada cam yokmuş gibi irkilir. Kadın, çiçekçiye girer. Çiçekçi, hazır olan buketi kadına uzatır. (Kadın çiçeklerin parasını uzatır ve para üstü almak için bekler. Çiçekçi ellerini iki yana açar.) Kadın bu duruma herhangi bir tepki vermeden çiçekleri alır ve çıkar.

10. DURAK / DIŞ / GÜN

Kadın durağa doğru ilerlerken, bir otobüs durakta bekleyenleri alır ve hareket eder. Kadın, elindeki çiçeklerle duraktaki banka oturur. Durağa yanlarında kızları da olan bir çift gelir. Çiçekli kadın ayağa kalkar. Çocuğun, anne ve babasına onay bekler gibi bakar ve çocuğun önüne eğilir. Kadın, çocuğun önüne eğildiğinde kafasında uğur böceği desenli bir saç tokası (küpe) görünür ve elindeki çiçekleri çocuğa uzatır, çocuk çiçeklerden sadece birini alır.

11. PARK / DIŞ / GÜN

Bir kız çocuğu çiçeklerin arasında oturur ve oynar. Çocuk kafasını kaldırır, saçında uğur böceği desenli bir saç tokası görünür. Bankta oturan anne ve babasına bakar. Çocuk, elindeki çiçekleri doğrultarak anne ve babasına bakar. Kadın, başını adamın omzuna yaslar ve gülümser. Çocuk kalkar, anne ve babasının yanına doğru koşar.

12. DURAK / DIŞ / GÜN

Çiçekli kadının duraktan uzaklaştığı görülür. Durakta bulunan oturma yerlerinde, çiçeklerin tek tek ekilmiş gibi yerleştirildiği görülür. Durak isminin olduğu yerde ise 'Park' yazısı görülür. (Durağa yanaşan bir otobüsten 'çocuk parkı' ya da 'park' durağı anonsu duyulur.)

2.5. Karakter ve Mekân Analizi

2.5.1. Karakter Analizleri

Çiçekli Kadın: 30 yaşlarında, orta boylu, buğday tenli ve dalgalı saçlı bir kadındır. Ne iş yaptığı ve nerede yaşadığı bilinmemektedir. Ailesine ve onlarla birlikte zaman geçirdiği parka özlem duymaktadır. İçinde bulunduğu ortamdan ve gerçeklikten uzak bir algıya sahiptir.

Çiçekçi: 50 yaşında, kır saçlı bir adamdır. Yanında çıraklığını yapan Kadir'in babasıdır. Kurduğu düzenin sorgulanmasını istemeyen otoriter ve ciddi bir adamdır.

Çırak Kadir: 20 yaşında, orta boylu, beyaz tenli, kısa sarı saçları olan bir gençtir. Çiçekçinin oğludur, aynı zamanda yanında çalışmaktadır. Yaptığı işi ciddiye alan, neyi ne için yaptığını anlamaya çalışıp sorgulayan bir saygılı bir karaktere sahiptir.

2.5.2. Mekân Analizi

Sahne 1-9 Park: Çiçekli Kadın'ın çocukken anne ve babası ile gittiği park. Bankların üstünde gölgelik bulunduğu için hem daha eski bir tasarımı benziyor, hem de otobüs durağını çağrıştırıyor olmasından dolayı özellikle tercih edilmiştir. Artık yerinde bir otobüs durağı bulunuyor olmasına rağmen, kadının özlem duyduğu bir mekan.

Sahne 2-6-8 Otobüs Durağı: Son derece yoğun bir insan trafiğinin olduğu cadde üstünde bir duraktır. Çiçekli Kadın'ın geçmişte anne babası ile beraber gittikleri parkın olduğu yere yapılmış olan otobüs durağı, çiçekli kadın için özel bir yere sahiptir. Bu nedenle kadının düzenli olarak bu durağa geldiğini görürüz.

Sahne 3-4-5-7 Çiçekçi: Çiçekli Kadın'ın, otobüs durağında dağıttığı çiçekleri uğrayıp aldığı yer. Kadın, düzenli olarak aynı çiçekçiye gittiğinden aldığı çiçekler o gelmeden önce burada hazırlanmaktadır.

2.5.3. Çekim Senaryosu

Tablo 1. Çekim Senaryosu

Sahne ve Plan No	Çekim Ölçeği	Mekân	Oyuncu ve Figüran	İçerik ve Diyaloglar	Dekor, Kostüm ve Aksesuar	Ses ve Müzik	Kamera Hareketi
S1 P1	Genel Plan	Park	Çiçekli kadının anne ve babası	Adam kolunu kadının omzuna atar.	Kadının kol çantası	Müzik ve ortam sesi	Kamera tilt hareketi ile aşağı doğru iner.
S1 P2	Yakın Plan	Park	Çiçekli kadının anne ve babası	Çift mutlu bir şekilde görünür.	Kadının kol çantası	Ortam sesi ve müzik	Kamera sabittir.
S2 P1	Genel Plan	Otobüs durağı	Yolcular	Yolcuların kendi aralarında konuştuğu ve beklediği görülür.	Yok	Ortam sesi.	Kamera tilt hareketi ile aşağı doğru iner.
S2 P2	Yakın Plan	Otobüs durağı	Erkek yolcu	Yolcunun beklediği otobüsün gelip gelmediğini kontrol ettiği görülür.	Cep telefonu ve küçük çanta	Ortam sesi ve iç ses.	Kamera sabittir.
S2 P3	Yakın Plan	Otobüs durağı	Kadın yolcu	Kadın kafasını sallar.	Pazar arabası.	Ortam sesi ve iç ses.	Kamera aşağıdan yukarıya tilt yapar.
S2 P4	Yakın Plan	Otobüs durağı	Yaşlı erkek yolcu	Adam dalgın bir şekilde düşünür.	Yok	Ortam sesi. Adam iç ses.	Kamera sabittir.

S2 P5	Genel Plan	Otobüs durağı	Çiçekli kadın	Kadın durağa doğru gelir.	Bez çanta.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S2 P6	Göğüs Plan	Otobüs durağı	Yolcular	Yaşlı adam kadına para vermek ister.	Bez çanta ve çiçekler.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S2 P7	Genel Plan	Durak	Yolcular ve çiçekli kadın	Kadın, çiçekleri verir ve oturur.	Pazar arabası, çiçekler ve bez çanta.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S2 P 8	Göğüs Plan	Otobüs durağı	Yolcular ve çiçekli kadın	Kadın, oturduğu yerden kalkar ve uzaklaşır.	Çiçekler ve bez çanta	Müzik	Kamera, kadının kalkması ile beraber onu takip eder.
S3 P1	Genel Plan	Çiçekçi	Çırac Kadir, Motorcu	Kadir, elindeki çiçekle kendisini bekleyen motorun arkasına biner.	Saksı çiçek	Ortam sesi.	Kamera, çiçekçinin önünden ayrılan motoru sağa pan yaparak takip eder
S4 P1	Göğüs Plan	Çiçekçi dükkanı	Çiçekçi	Çiçekçi, bir çiçek buketi hazırlar.	Çiçekler ve ambalaj makas vb.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S4 P2	Yakın Plan Çiçekler	Çiçekçi dükkanı	Çiçekçi	Ambalaj ve çiçekler yakından görünür.	Çiçekler ve ambalaj makas vb.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S4 P3	Genel Plan	Çiçekçi dükkanı	Kadir ve Çiçekli kadın	Kadın, çiçekçiye girer. Çantadan çıkardığı parayı verir.	Bez çanta, çiçekler.	Ortam sesi.	Kamera, kadını pan yaparak takip eder.

S4 P4	Göğüs Plan	Çiçekçi dükkanı	Kadir, Çiçekli kadın, Çiçekçi	Kadın, çiçekleri alır ve koklar.	Bez çanta, Çiçek buketi.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S5 P1	Genel Plan	Çiçekçi /Dış.	Çiçekli kadın	Kadın, çiçek buketinin ambalajını çöpe atar.	Bez çanta, Çiçek buketi.	Ortam sesi.	Kamera, kadının hareketin i takip eder.
S6 P1	Genel Plan	Otobüs durağı	Durakta bekleyen yolcular	Yolcular- dan biri diğeri çiçekli kadının geldiğini söyler.	Yok	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S6 P2	Genel Plan	Otobüs durağı.	Çiçekli kadın ve yolcular.	Kadın, çiçekleri bekleyen- lere dağıtır.	Çiçek buketi, bez çanta	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S6 P3	Detay plan	Otobüs durağı.	Durakta oturan kadın	Kitabın arasına çiçek yerleştirilir.	Kitap, çiçek.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S6 P4	Genel Plan	Otobüs durağı	Çiçekli kadın ve yolcular	Kadın, yolculara çiçek verir, sonra yanlarına oturur.	Çiçek buketi, bez çanta, kitap.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S6 P5	Yakın Plan	Durak	Çiçekli kadın	Kadın, elindeki çiçeği kaldırıp trafik lambasına doğrultur.	Çiçek	Ortam sesi, Müzik.	Kamera sabittir.
S7 P1	Genel Plan	Çiçekçi dükkanı	Çiçekçi	Adam, dışarıya bakar, Kadir dönüp konuşur.	Fısfıs, Temizlik bezi, Tişört	Ortam sesi.	Kamera, dükkanın içinde Kadir'e yaklaşır.

S7 P2	Genel Plan	Çiçekçi / Dış.	Çiçekli kadın ve Kadir	Kadir camları siler.	Fıfıs, Temizlik bezi	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S7 P3	Göğüs Plan	Çiçekçi	Kadir ve Çiçekli kadın	Kadir, cama su püskürtür, Kadın, geriye çekilir.	Fıfıs, Temizlik bezi, Bez çanta.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S7 P4	Genel Plan	Çiçekçi /Dış.	Çiçekli kadın.	Kadın, çiçeklerle dükkan çıkar.	Çiçek buketi ve bez çanta.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S8 P1	Genel Plan	Otobüs durağı	Yolcular	Durağa bir otobüs yanaşır bekleyen yolcuları alır.	Yok.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S8 P2	Genel Plan	Otobüs durağı	Çiçekli kadın	Kadın, boş olan durağa gelir ve oturur.	Bez çanta ve Çiçek buketi	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S8 P3	Boy Plan	Otobüs durağı	Çiçekli kadın, Kız çocuğu ve Ailesi	Kadın, durağın önünden geçen kız çocuğunun önünde eğilir ve çiçek verir.	Bez çanta ve Çiçek buketi	Ortam sesi ve müzik	Kamera sabittir.
S8 P4	Yakın Plan	Durak	Çiçekli kadın	Kadın, kız çocuğun arkasından gülümser, kadının küpesi görünür.	Küpe	Ortam sesi ve müzik	Kamera kadına yaklaşır.
S9 P1	Yakın Plan	Park	Çiçekli kadın'ın çocuk hali	Çocuk elindeki çiçeği kaldırır.	Küpe	Müzik	Kamera, çocuğun yakınından açılır.

S9 P2	Genel Plan	Park	Çocuğun anne ve babası	Çocuk, elindeki çiçeği anne ve babasını üstüne doğrultur.	Yok	Müzik	Kamera sabittir
S9 P3	Yakın Plan	Park	Kız çocuğun anne ve babası.	Adam eşine sarılmakta- dır.	Kadının kol çantası	Müzik	Kamera sabittir.
S9 P4	Yakın Plan	Park	Çocuk	Çocuk, gözünü kısarak elindeki çiçeği karşısına doğrultur.	Küpe	Müzik	Kamera sabittir.
S9 P5	Genel Plan	Park	Kız çocuğu, anne ve baba	Anne ve baba çocuğu aralarına alıp yürür.	Kadının kol çantası, Küpe	Müzik	Kamera sabittir.
S10 P1	Bel Plan	Otobüs durağı	Çiçekli kadın	Kadın sırtı dönük bir şekilde duraktan uzaklaşır.	Bez çanta, küpe.	Müzik.	Kamera sağa pan yapar.
S10 P2	Yakın Plan	Otobüs durağı	Yok	Duraktaki park yazısı görünür. Durakta bırakılan çiçekler görünür.	Park yazısı, çiçekler.	Müzik	Kamera park yazısın- dan açılır.
S10 P3	Detay Plan	Otobüs durağı	Yok	Duraktaki banka yerleştiril- miş olan çiçekler görünür.	Çiçekler.	Müzik	Kamera geriye doğru açılır.

2.6. Çekim Sırası/Tahmini Süre

Sahne 1 ve 9 Park	1.gün 1. Çekim mekânı 10:00/11:00
Sahne 2 ve 8 Otobüs Durağı	1.gün 2. Çekim mekânı 11:30/12:00
Sahne 3,4 ve 5 Çiçekçi	1.gün 3. Çekim mekânı 13:00/14:30
Sahne 7 Çiçekçi	1.gün 3. Çekim mekânı 15:00/16:00
Sahne 6 Otobüs Durağı	1.gün 2. Çekim mekânı 16:30/17:30
Sahne 10 Otobüs Durağı	1.gün 2. Çekim mekânı 18:00/18:30

2.7. Yapım Süreci

Çekim günü kararlaştırılan mekanda ekip ve oyuncular bir araya geldiler. Senaryonun üzerinden tekrar geçildi. Öncelikle devamlılıkla ilgili sorun yaşamamak için erken saatte parktaki çekimler tamamlandı. Daha sonra çiçekçi ve otobüs durağının olduğu semte hareket edildi. Burada çiçekçideki çekimler tamamlanıp ardından yemek molası verildi. Sonrasında otobüs durağındaki çekimlere devam edildi. İnsan ve araç yoğunluğuna göre çekimlere zaman zaman ara vererek, tüm sahneler aynı gün içinde tamamlandı.

Tablo 2. Çekim Ekibi

SAYI	İSİM	GÖREVİ
1	Gökan Deli	Yönetmen/Sanat Yönetmeni
2	Berkay Güler	Görüntü Yönetmeni
3	Emren Şentürk	Kamera Asistanı
4	Gizem Özer	Time-Code Asistanı
5	Fırat Tavşan	Ses
6	Kadir Akgenç	Işık

2.8. Film Prodüksiyon Listesi

2.8.1 Dekor ve Aksesuar Malzemeleri

Tablo 3. Aksesuar Malzemeleri

Pazar Arabası
Bez Çanta
Kitap
Küpe
Duraktaki Park Yazısı
Penguen Desenli Ambalaj

2.8.2. Kamera Malzemeleri

Tablo 4. Kamera Malzemeleri

Kamera: Canon EOS 5D
Lens: CanonEf-S 18-135Mm F/3.5-5.6
Tripod: Manfrotto 190x

2.8.3. Ses Malzemeleri

Tablo 5. Ses Malzemeleri

Mikrofon: Rode NTG-2 Shotgun
Kayıt Cihazı: Zoom H4n Pro
Aksesuarlar: Boom Pole, Zeplin, Tetik, Tüy, XLR Kablo

2.8.4. Kostüm Malzemeleri

Tablo 6. Kostüm Listesi

Çiçekli Kadın (Hazal Kar)	Çiçekçi (Mikail Özer)	Çırac Kadir (Kadir Akgeç)	Parktaki Çocuk (Ceren Bulut)	Duraktaki Çocuk (Elif Sarıçiçek)
Kırmızı elbise	Siyah tişört	Beyaz tişört	Kırmızı çiçek desenli elbise	Kalp desenli beyaz tişört
Beyaz spor ayakkabı	Mavi pantolon	Siyah pantolon	Uğur böceği figürlü küpe	Siyah etek
Beyaz bez çanta		Beyaz baskılı tişört	Siyah ayakkabı	
Uğur böceği figürlü küpe				

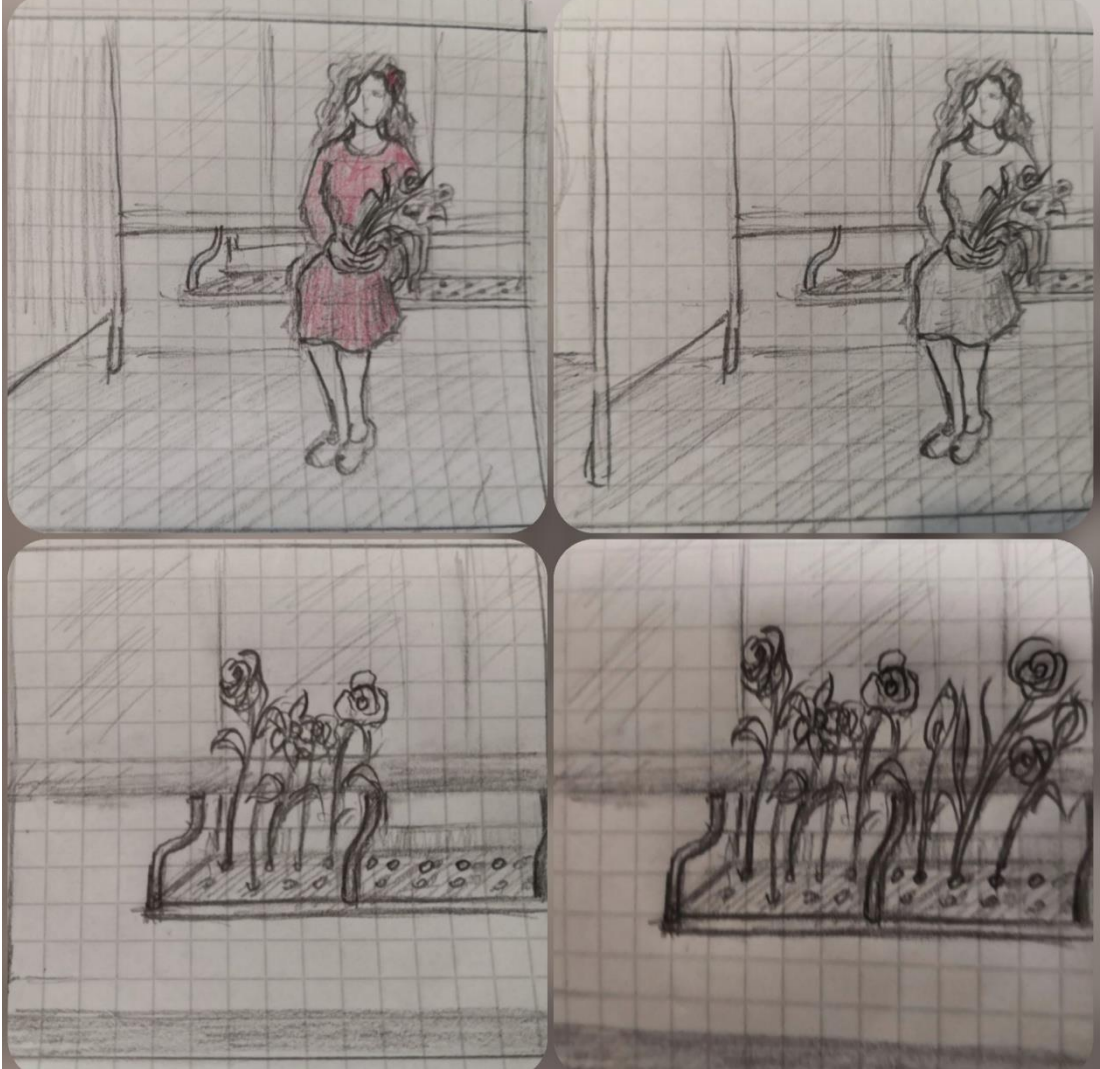
2.9. Afiş Çalışması

by Gökhan Deli

2.10. Storyboard Çizimleri

8. ve 10. Sahnelere Ait Çizimler

9. Sahneye Ait Çizimler

2.11. Set Fotoğrafları

Fotoğraf 1. Çiçekçi Çekim Hazırlığı Yapılırken

Fotoğraf 2. Çiçekçi Sahnelerinden Birinin Çekimi

Fotoğraf 3. Otobüs Durağındaki Sahnelerden Birinin Provası

Fotoğraf 4. Otobüs Durağındaki Sahnelerden Biri

Fotoğraf 5. Park Sahnesi Çekim Hazırlığı

Fotoğraf 6. Dinlenme Arası

2.12. Post Prodüksiyon Aşamaları

2.12.1. Kurgu

Filmin çekimleri tamamlandıktan sonra kurguya başlandı. Adobe Premiere Pro kullanılarak kurgu yapıldı. Öncelikle kaba kurgu yapıldı. Sahneler senaryoya göre sıralandı. Görüntü ve sesler eşitlendi. Filme uygun müzikler seçildi. Kullanılmayan görüntüler atıldı. İnce kurguda, geçiş efektleri, müzik ve ses düzenlemelerinin ardından jenerik yazıları eklenerek kurgu tamamlandı.

2.12.2. Renk Düzenleme (Color Correction)

Kurgunun ardından filmin renk düzenlenmesine geçildi, yine Adobe Premiere Pro kullanılarak renk düzenlenmesi uygun bir şekilde yapıldı.

2.12.3. Ses

Filmin sesleri ile görüntüler uyumlu bir şekilde eşlendi. Ortam sesleri düzenlenerek ait olduğu sahnenin altına yerleştirildi. Gerek duyulan sahnelere uygun olacak müzikler bulunup eklendi.

2.13. Bütçe

Tablo 7. Bütçe

Kamera, Tripod – 1 gün	-
Mikrofon, Kayıt Cihazı – 1 gün	-
Kostüm	750₺
Aksesuar	500₺
Oyuncu – 16 kişi	-
Yemek	750₺
Ulaşım	500₺
Toplam	2500 ₺

2.14. Filmin Künyesi

Filmin Adı:	Çiçekli Kadın
Süre:	06:15 dakika
Yapım Yılı:	2022
Proje Danışmanı:	Prof. Cem Kağan UZUNÖZ
Tür:	Dram, Psikolojik
Oyuncular:	Hazal Kar, Mikail Özer, Kadir Akgeç, Ceren Bulut, Rabia Deniz Güngör, Şahram Hüseyin, Elif Sarıçiçek, Serpil Şahin, Metehan Şahin, Zühre Azazi Kar, Hasan Akbayrak, Gökan Deli, Fırat Tavşan, Emren Şentürk, Cihan Kaplan, Sevede Güler, Harun Akdoğan
Yönetmen:	Gökan Deli
Yapımcı:	Gökan Deli
Senaryo:	Gökan Deli
Görüntü Yönetmeni:	Berkay Güler
Kamera Asistanı:	Emren Şentürk
Işık:	Kadir Akgeç
Ses:	Fırat Tavşan
Time-Code Asistanı:	Gizem Özer
Sanat Yönetmeni:	Gökan Deli
Storyboard:	Zuhal Azazi
Afiş:	Tuba Kandemir
Kurgu Yönetmeni:	Birkan Gülce
Müzik:	Praded – The Sad Minimal Piano, HD-Studio – The Cinematic Piano

SONUÇ

Günümüzde yaşamın bir parçası haline gelen özgün kentsel mekanlar, kentlerin birbirinden ayrılmasını sağlayan kent kimliklerinin birer parçasıdır. Toplum, bu mekanlarla kurduğu ilişkiler sayesinde deneyim ve hatıralarının kalıcı olmasını sağlar. Toplumun bu mekanlara yüklediği anlam ve aidiyet duygusu, zaman içinde bu mekanları imge haline getirip birer bellek mekana dönüştürür. Küreselleşme ve kentleşmenin sebep olduğu dönüşüm, bellek mekanların yerlerini birbirinin aynı yapıların almasına yol açarak kentleri kimliksizleştirmektedir. Yanlış yaklaşımlar ve yetersiz yaptırımlar yüzünden bellek mekanların birer birer yok olması kentin belleğine zarar vermektedir.

Kentteki bu fiziksel yapıların yok edilmesi aynı zamanda kent belleğine yapılmış bir müdahale olması ile insanların tepkisini çekmiş ve toplumsal hareketlere sebep olmuştur. Ülkemizde Gezi Parkı'nın yıkılmasına karşı gerçekleşen toplumsal tepkiler, bir bakıma toplumun kent üzerinde söz hakkı olduğunu hatırlatması olarak değerlendirilebilir. Toplumun, şehir hakkını kullanarak bir arada hareket etmesi sayesinde görülmüştür ki, gerektiğinde kentlerin kimliklerini ve onlara yüklenen anlamları koruyabilmesi de mümkün olmaktadır.

Sonuç olarak; Çiçekli Kadın isimli kısa film, bireyin kentte bulunan mekanlarla kurmuş olduğu bağın, hayatına etkisi üzerine şekillenmiştir. Çiçekli Kadın, isimli tez çalışmasında ana karakter parkın yerine yapılan otobüs durağını kabullenmeyerek içsel bir tepki göstermektedir. Konu psikolojik bir dram olarak ele alınmıştır. Çiçekli Kadın'ın sürdürdüğü çiçek dağıtma eylemi ile toplumun kent üzerindeki söz hakkına benzer bir yaklaşım oluşturulmaya çalışılmıştır.

KAYNAKÇA

Kitap

Çiçekoğlu, F., **Şehrin İtirazı: Gezi Direnişi Öncesi İstanbul Filmlerinde İsyan Eşiği**, Metis Yayınları, İstanbul, 2015.

Harvey, D., **Asi Şehirler**, çev. Ayşe Deniz Temiz, Metis Yayınları, İstanbul, 2013.

Lynch, K., **Kent İmgesi**, çev. İrem Başaran, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2010.

Sürekli Yayın

Apaydın, B., **Palimpsest Kavramı ve Mekansal Dönüşüm**, The Turkish Online Journal of Design Art and Communication, 9, 2, 2019, s. 90-103.

Genç, F. N., **Türkiye’de Kentsel Dönüşüm: Mevzuat ve Uygulamaların Genel Görünümü**, Yönetim ve Ekonomi: Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 15, 1, 2008, s. 115-130.

Ulu, A., Karakoç, İ., **Kentsel Değişimin Kent Kimliğine Etkisi**, Planlama Dergisi, 3, 29, 2004, s. 59-66

Yılmaz, N., **Farklılaştıran ve Ayrıştıran Bir Mekanizma Olarak Kentleşme**, Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, 48, 2004, s. 250-267.

Tez

Ganiç, K., **Kentsel Yapıtlar Üzerinden Bir Mekansal Bellek Okuması: Atatürk Kültür Merkezi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, 2016.

Karaaslan, Ç., **Tarihi Kentlerde Kimliksizleşme Sorunu ve Bir Çözüm Yolu Olarak Kentsel Canlandırma Projeleri**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 2010.

İnternet Kaynağı

Deli, G., **Paris I Love You**, Arka Pencere Meczua, 39, 88-91,
<https://open.dergilik.com.tr/magazineDetail/>, (Erişim Tarihi:11/04/2021)

Film

Nolan, C., 'Inception' [Başlangıç] (Film, 2010)
<https://www.imdb.com/title/tt1375666/>

Nolan, C., 'Interstellar' [Yıldızlararası] (Film, 2014)
<https://www.imdb.com/title/tt0816692/>

Tykwer, T., 'Paris, je t'aime' [Paris, seni seviyorum] (segment "Faubourg Saint-Denis") (Film, 2006), <https://www.imdb.com/title/tt0401711/>

